

AAN500039 / Aplikovaná sociální psychologie

ANDR / Magisterské studium

2014/2015

PhDr. Jan Gruber, Ph.D.

1/1 ZS; povinně volitelný předmět

Zk / 8 kreditů

Cílem předmětu je seznámit posluchače se způsobem sociálně-psychologického myšlení – umožnit jim podívat se na vlastní chování, chování ostatních a společenské jevy okolo sebe a propojit je s koncepcemi sociální psychologie tak, aby mohli sociálnímu chování lidí více porozumět a zasadit je do hlubších kontextů, zároveň aplikovat postupy, které mohou zlepšit spokojenost a efektivitu fungování lidí v sociálních skupinách. Předmět je orientován zejména na oblast práce a organizace – na rozvoj konkrétních dovedností využitelných v roli konzultanta působícího na organizaci. Pozornost bude zaměřena na nástroje jako je assessment a development centre, 360° zpětná vazba, periodický hodnotící pohovor, zjišťování manažerských potřeb a další.

Charakteristika obsahu předmětu:

1. Paradigma (humanistická a evoluční psychologie, teorie her, systemický přístup) a hlavní pojmy (skupina, postoje a normy, motivace a komunikace, socializace a sociální kognice)
2. Socializace (determinace chování, sociální učení, identita a obranné mechanismy, motivace chování, hodnoty a hodnotové orientace, vnímání morálky)
3. Malé sociální skupiny – (typy, struktura a dynamika, sociální role a status, kooperace a kompetice, skupinové normy)
4. Velké sociální skupiny (kulturní skupiny a kulturní odlišnosti, subkultury, firemní kultury a normy sdílené velkou sociální skupinou, typy kultur, davy a hromadné chování, virtuální skupiny)
5. Komunikace a (struktura a formy komunikace, jazyk jako komunikační médium, řeč těla, komunikační styly, komunikace s interním a externím klientem – kde a proč můžeme být užiteční, komunikace v pracovních interakcích – naslouchání, parafráze a vedení, moderování a práce se skupinou, persuaze jako komunikační proces)
6. Sociální kognice (postoje, předsudky a stereotypy, problematika gender, národů a fyziologických odlišností, hodnotitelské dovednosti konzultanta – pozorování a interpretace chování)
7. Sociální psychologie osobnosti (osobnostní typy a charakteristiky důležité v sociální komunikaci, škály interpersonálních vlastností, stabilita a kontextualita interpersonálního chování, způsoby vedení skupin)
8. Sociálně psychologický výzkum (typy pozorování, experiment a nejznámější experimenty v sociální psychologii, dotazníky a ankety, sociometrie a sociomapping, interpretace empirických dat)

9. Metody posuzování výkonu a kompetencí v modelových situacích (asesment a development centre, případové studie, kvalitativní diagnostika)
10. Metody posuzování výkonu a kompetencí v reálných situacích (360° zpětná vazba, mystery shopping, mystery calling, zpětná vazba a periodické hodnotící pohovory)
11. Kompetence organizace a týmu (team building, firemní kultura a spokojenost zaměstnanců)
- 12.–13. Intervence směřující k osobnímu rozvoji (vzdělávací plány a cílené vzdělávání zaměstnanců podle kompetencí, learning by doing, mentoring a supervize)

Povinná literatura:

- ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0469-2.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie organizace*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-0577-X.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-812-0.
- HAYESOVÁ, Nicky. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-198-3.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-200-0690-7.
- VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. Praha: ISV, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.
- VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK. (ed.). *Aplikovaná sociální psychologie*. I. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-269-6.
- VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK. (eds.). *Aplikovaná psychologie II*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-0042-5.

Doporučená literatura:

- BLUSTEIN, David, L. *The psychology of working: a new perspective for career development, counseling, and public policy*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2006. ISBN 0-8058-5879-2.
- EVANS, Dylan. *Evoluční psychologie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-611-X.
- FLETCHER, Garth, J. O. a Margaret S. CLARK. (eds.). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes*. Blackwell Publishers Ltd, 2007. ISBN 9780631212287, Online ISBN: 9780470998557, DOI: 10.1002/9780470998557.
- HAYESOVÁ, Nicky. *Psychologie týmové práce*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-983-6.
- HEWSTONE, Miles a Wolfgang STROEBE. *Sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5.
- HOFSTEDE, Geert a Gert J. HOFSTEDE. *Kultury a organizace*. Praha: Linde, 2007. ISBN 80-86131-70-X.
- HRONÍK, František. *Hodnocení pracovníků*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1458-2.
- KUBEŠ, Marián a Lubica ŠEBESTOVÁ. *360° zpětná vazba jako nástroj rozvoje lidí*.

- Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2314-3.
- KYRIANOVÁ, Hana a Jan GRUBER. *Ac/Dc, vyber si tým*. Praha: Alfa Publishing, 2006. ISBN 80-86851-29-X.
- KYRIANOVÁ, Hana. *Assessment centrum v současné personální praxi*. Praha: Testcentrum, 2003. ISBN 80-86471-21-7.
- MONTAG, Petr. *Assessment centre*. Praha: Pragoeduca, 2002. ISBN 80-7310-004-5.
- MYERS, Daniel, G. *Social psychology*. New York: McGraw-Hill, 2005. ISBN 9738712806222.
- VÁVRA, Vlastimil. *Mluvíme beze slov*. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-128-0.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.
- WATZLAVICK, Paul, Janet D. BAVELASOVÁ a Don D. JACKSON. *Pragmatika lidské komunikace*. Hradec Králové: Konfrontace, 1999. ISBN 80-86088-04-9.

Zápočet:

Studenti vypracují písemnou práci v rozsahu přibližně 6 normostran textu navazující na realizaci sociálně-psychologického výzkumu nebo aplikaci sociálně-psychologického nástroje. Téma práce je třeba předem konzultovat s vyučujícím. Práci je třeba odevzdat (zaslat) v elektronické podobě minimálně čtrnáct dní před termínem zkoušky.

Písemná práce musí vyhovovat základním požadavkům stanoveným katedrou pro vypracování písemných prací (viz Pokyny k vypracování bakalářské/diplomové práce). Titulní strana písemné práce má obsahovat název předmětu, název práce, jméno studenta, ročník, formu studia a datum vypracování práce. Práce musí mít stručný Úvod a Závěr, měla by být členěna do kapitol (s Obsahem). Práce musí obsahovat Soupis bibliografických citací (využité zdroje v textu – odborné knižní prameny, odborné články, případně další zdroje).

Zkouška:

Požadavky ke zkoušce z předmětu Aplikovaná sociální psychologie jsou stručně charakterizovány obsahem předmětu (viz Charakteristika obsahu předmětu), součástí ústní zkoušky bude prezentace písemné práce. K ústní zkoušce budou vypsány minimálně tři termíny a jeden termín v následujícím zkouškovém období.